

Strängnäs Ornitologiska Klubb

Verksamhetsberättelse för 2023 Strängnäs Ornitologiska Klubb (SOK)

Styrelsen för Strängnäs Ornitologiska Klubb (SOK) avger härmed följande verksamhetsberättelse för år 2023.

1. Medlemmar

Klubben hade vid årsskiftet 2023/2024 128 fullbetalande medlemmar, 40 familjemedlemmar och 1 ungdomsmedlem, totalt 169 medlemmar. Medlemsavgiften har under året varit 200:- för fullbetalande medlem, 50:- för familjemedlem och 75:- för ungdomsmedlem. Medlemskapet i SOK innebär även medlemskap i Föreningen Södermanlands Ornitologer (FSO). Av medlemsavgiften betalas 35:- för fullbetalandemedlem och 5:- för familjemedlem till FSO; ingen avgift betalas till FSO för ungdomsmedlem.

2. Organisationstillhörighet

Fr.o.m. 2009-01-01 är SOK ansluten till Föreningen Södermanlands Ornitologer (FSO), vars syfte är att stärka den organiserade ornitologin i dess arbete att driva fågel- och naturvårdsfrågor i Sörmland. FSO ger årligen ut boken "Fåglar i Sörmland" vilken innehåller en sammanställning av det sörmländska fågelåret; information om lokalklubbarnas verksamhet samt intressanta artiklar om fåglar och fågelskådning.

3. Styrelsen m.m.

Styrelsen fr.o.m årsmötet 8 mars 2023:
Elisabeth Evjen Ordförande
Leif Ekblom Vice ordförande
Ewa Lundgren Kassör
Gunilla Oleniusson Ledamot, sekreterare
Lena Hellman Ledamot, medlemsansvarig
Beje Aronsson Ledamot, FSO-representant
Petter Kappel Ledamot
Susanne Lindqvist Larsson Ersättare
Johannes Ström Ersättare

Adjungerade till styrelsen: Maria Barkell, Ulf Gustafsson och Petter Sundin.
Revisorer för 1 år var Kjell Eriksson (sammankallande) och Björn Carlsson. Revisorsersättare för 1 år var Markku Kemppi.
Valberedning: Markku Kemppi (sammankallande) och Inger Karlsson.

Styrelsen har under året genomfört 10 protokollförda styrelsemöten. Det ordinarie årsmötet som även var ett försenat 30-årsjubileum hölls 2023-03-14, med 42 medlemmar närvarande. Elisabeth Evjen omvaldes som SOKs ordförande. Som årsmötesordförande hade Björn Torstensson anlitats. Klubben bjöd på smörgåstårta; och en bokloppis hölls då klubben tidigare fått en stor mängd natur- och fågelböcker till skänks. Annalena Hellström, fågelfotograf från Västmanland, visade fantastiska bilder på ugglor samt från fågellivet på ön Runde vid den norska kusten. Efter årsmötet hölls ett konstituerande styrelsemöte.

4. Ekonomi

Klubbens räkenskaper framgår av bokslutet. Ingående balans var vid årsskiftet 2022/2023 37 646,12 SEK. Utgående balans vid årsskiftet 2023 /2024 var 29 876,63 SEK. Årets resultat blev -7 319,40 SEK.

SOK har även under 2023 haft flera sponsorer: Spraytema AB som har sponsrat med fågelfrön till ett värde av 10 000 SEK, samt Tellusbutiken som sponsrat med förvaring. Även en av SOKs medlemmar har skänkt ett ekonomiskt bidrag till fågelmat. Intäkter på skänkta böcker som sålts på bokloppisar har gett ett plus på 5 113 kr till fågelskyddsarbetet.

Medlemsgåvan på 10 000 SEK från 2021 kvarstår att använda för varaktigt inköp till nytta för SOK. Ett antal holkar ämnade för den rödlistade arten svartvit flugsnappare har köpts in för pengar avsedda för fågelskydd.

5. Klubbtidning

Vår tidning "Observerat i Strängnäs kommun" har under året utkommit med 3 nummer, varav nr 1 traditionsenligt innehöll årsrapport för inrapporterade observationer inom kommunen under 2022. Redaktör för tidningen har varit Ulf Gustafsson.

6. SOK:s informationskanaler mm

Hemsida webmaster Maria Barkell har kontinuerligt uppdaterat hemsidan under året.

Informationsfolder "Visst gillar du fåglar" finns att ladda ner från hemsidan.

Digitalt nyhetsbrev har vid ett tillfälle under året skickats ut till de medlemmar som lämnat en mejladress.

Medlemsmejl används för att bl.a informera och påminna om kommande aktiviteter samt annan viktig information som ska delges medlemmarna.

"SOK-Skådarna", klubbens facebookgrupp, används av många och är numera öppen för alla. Kjell Eriksson är administratör.

Instagramkonto "sokbirds" används för att sprida information om SOK och visa medlemmars fågelbilder. Maria Barkell är administratör.

Bandgrupp "Fågellarm i Strängnäs Kommun" används för att larma ut de lite mer udda fågelobservationerna bland intresserade medlemmar och icke-medlemmar. Många är anslutna till tjänsten, som nyttjas relativt frekvent. Maria Barkell är administratör.

Sms-grupp /app (Supertext Observationer i Strängnäs kommun) används för att larma ut intressanta fågelobservationer direkt till de SOKs medlemmar som anslutit sig till tjänsten. Många medlemmar är anslutna, och gruppen nyttjas relativt frekvent. Petter Kappel har varit administratör under året.

Sörmlands Fågellokaler tillhandahålls av FSO:s hemsida. Sedan 2021 finns lokalen "Edeby våtmark" med. Där kan man även finna en länk till SOK:s hemsida med beskrivning av fågellokalerna i Strängnäs kommun.

7. Fältstationen Rördrommen

Fältstationen är ett samarbetsprojekt mellan naturskyddsföreningarna och fågelklubbarna i Strängnäs och Eskilstuna samt Eskilstuna Biodlareförening. Den har under året haft öppet för allmänheten alla röda dagar från mars till oktober. Medlemmar i SOK har deltagit som stugvärdar under denna period. En styrgrupp leder och planerar verksamheten. SOK:s representant i gruppen har varit Elisabeth Evjen med Gunilla Oleniusson som ersättare. Med insatser från bl.a SOK-medlemmar har årets skolverksamhet genomförts med många skolklasser på

besök. Underhållsarbeten av fågeltorn och dess omgivning m.m. har gjorts. I början av mars administrerade en projektgrupp på 5 personer den årliga inventeringen av örnar. Inventeringen omfattade 94 platser från Nynäshamn och Lidingö i öster till Vättern och Letälven i väster, med huvuddelen av observationerna i Mälaren och Hjälmaran. Elisabeth Evjen och Gunilla Oleniusson har ingått i projektgruppen.

SOK medverkade i Storfågelsgruppen, gällande "Stora betande fåglar vid Sörfjärden" med bl.a. inventering av svanar, tranor och gäss i Sörfjärdsområdet.

8. Föreningen Södermanlands Ornitologer (FSO)

Årsmötet genomfördes detta år i Strängnäs. Beje Aronsson har under året varit SOK:s kontaktperson i FSO:s styrelse. Petter Sundin har varit knuten till Regionala rapportkommittén Södermanland (Rrk) och arbetar med årssammanställning av vissa arter, samt med bedömning av raritetsblanketter inkomna till Artportalen. FSO:s årsbok gavs ut under sensommaren 2023 och innehöll bl.a. en redovisning av SOK:s verksamhet under 2022

9. Klubbens aktiviteter

a) Inventeringar, observationer m.m.

Artportalen Under året har 203 olika fågelarter observerats i kommunen och inrapporterats till Artportalen. Totalt under året har 280 rapportörer lagt in 34 046 fågelrapporter från Strängnäs kommun i Artportalen. Av dessa var 72 rapportörer från Strängnäs kommun.

Flest rapporterade arter inom kommunen hade Fredrik Hellner med 184 arter. Bland de lite mer ovanliga arterna i kommunen kan nämnas vitkindad gås, spetsbergsgås, mindre sångsvan, gravand, mandarinand, ejder, svärta, sjöorre, alfågel, vaktel, nattskärna, kornknarr, småfläckig sumphöna, kustpipare, fjällpipare, småspov, roskarl, kustsnäppa, kaspisk trut, ägretthäger, silvertärna, dvärgmå, skrântärna, stäpphö, röd glada, brun glada, pärluggla, jorduggla, härfågel, kungsfiskare, tretåig hackspett, skäggmes, kärrsångare, flodsångare, vassångare, blåhake, mindre flugsnappare, rödstrupig piplärka, rosenfink, lappsparv och snösparv. Arter i de högsta skyddsklasserna som är rapporterade med häckningskriterier ingår inte i ovanstående statistik. Kaspisk trut var en ny kommunart under 2023.

Örnräkningen 2023-03-04 omfattade totalt 94 bemannade punkter varav 16 i Strängnäs kommun. Ett flertal medlemmar från SOK deltog, både som observatörer och telefonörer. Vid räkningen, som genomfördes för 23:a gången, inrapporterades totalt 255 havsörnar. Dagen bjöd på kraftig vind och sol. Från Mälaren rapporterades 84 havsörnar öster om Hjulstabron och 71 väster därom. Även några kungsörnar noterades inom hela inventeringsområdet.

Nattfågelinventering har genomförts med två rutter vid 3 tillfällen i april, maj och juni. 20 platser har inventerats under 5 minuter där ena ruten var i Länna/Åker och den andra ruten var på Selaön/Mariefred. Inventeringen har genomförts av Leif Ekblom, Petter Kappel och Markku Kemppi. Några arter värda att nämnas är blåsgås, tjäder, nattskärna, småfläckig sumphöna, rördrom och vassångare.

"Vinterfåglar in på knuten", (VIK) -BirdLife Sveriges årliga räkning av fåglar vid landets fågelmatningar genomfördes sista helgen i januari. 98 rapportörer i Strängnäs kommun rapporterade 5281 individer från 102 matningar. Totalt rapporterades 46 arter i kommunen. Högst antal individer hade talgoxe (729 st) följd av gråsiska (630 st) och blåmes (551 st). Fågelmatningarna vid Bågskyttebanan och Gorsingelund i Strängnäs samt Fågelsången i Mariefred var under VIK bemannade av medlemmar från Backsvalorna, som tillsammans med andra intresserade besökare räknade högsta antalet samtidigt

sedda fåglar av varje art och rapporterade in dessa.

b) Programpunkter

Under 2023 har daglediga genomförts 12 gånger med många deltagare. Resor har genomförts till bl.a Hjälstaviken, Härjedalen och Halland. I Gorsingelund hölls träffar 4 gånger. Artrally har anordnats med en bilburen klass och en eko-klass. Totalt har 49 SOK-aktiviteter genomförts under året. Av klubbens 169 medlemmar har 83 personer deltagit minst en gång vid någon aktivitet, dvs. 50%. Ett mycket bra resultat. (Se detaljer, Bilaga 1)

c) Backsvalorna

SOK:s kvinnliga nätverk Backsvalornas programgrupp har bjudit Backsvalorna på bl.a följande: Vinterfåglar inpå knuten, Vinterskådning längs Strängnäs stränder, Innekväll om fåglar och läten, vårfågarna i Hjorthagen, Mariefred, Fågelsången i Mariefred med uppsättning av fågelholkar för svartvit flugsnappare som ett led i fågelskyddsarbetet, kvällsskådning till okänt mål och S. Kyrkogården /Fårhushagen. En planerad adventsträff i Gorsingelund ställdes in p.g.a den bistra decemberkylan. Kontaktperson har varit Lena Hellman. Backsvalorna har en egen sida på SOK:s hemsida.

d) Studiecirklar m.m

Två studiecirklar "Vinterfåglar/ Fåglarnas liv och leverne" har (under hösten) genomförts i Strängnäs och Stallarholmen med 4 deltagare på vardera platsen, ledare var Leif Ekblom. En workshop om Artportalen och Checklistan genomfördes i april med 7 deltagare. Maria Barkell var informatör.

e) Resor

Årets ugglesafari genomfördes i Västmanland under ledning av Hedströmsdalens Ornitologiska Förening. Fjällresan till Dalarna/Härjedalen genomfördes i juni med 10 deltagare, (101 arter) Höstens havsfågelskådning i Halland hade 10 deltagare, (126 arter).

f) Andra aktiviteter

SOKs Artrally genomfördes med både bilklass och ekoklass. Vinnare i bilklassen blev "Pandions" och i ekoklassen "Sjökaninerna". Fågelskådningens dag och Fågeltornskampen hölls vid Valnaren och Eksågstornet. SOK medverkade under Mälardagen. En bokkväll anordnades under hösten med tema "Böcker om fåglar, en annorlunda vinkling", vilket blev väldigt uppskattat. EKO-skådartävling har pågått under hela året.

g) Bildvisningar mm

Vid SOKs årsmöte visade Annalena Hellström bilder och berättade bl.a om fågellivet på Runde. Vid SOKs innekväll i oktober visade Beje Aronsson och Sandeep Haridas fågelbilder från SOKs resor till Härjedalen och Halland.

h) Fågelmatningar

SOK:s fågelmatningar har under vintermånaderna varit igång. Matningen vid Bågskyttebanan har skötts om av Inger och Bo Karlsson och Gorsingelunds matning av Beje Aronsson och Ewa Lundgren.

i) Sponsorer

SOK har under året haft två sponsorer, dels Spraytema AB som sponsrat med fågelmat till SOKs matningar till ett värde av 10 000 SEK, samt Tellusbutiken AB som erbjudit förvaring av hos dem inköpt fågelmat. Tellusbutiken har även erbjudit SOKs medlemmar rabatt vid köp av viss fågelmat i deras butik.

10. Studiefremjandet

Studiefremjandet är SOKs samverkanspart vid aktiviteter och kurser. På Studiefremjandets kontor i Strängnäs finns verksamhetsutvecklare Zandra Grandin till vår hjälp.

11. Övrigt

Gorsingelund är ett fågelrikt och lättåtkomligt Natura2000-område, där medlemmarna i SOK och Naturskyddsföreningen i Strängnäs hjälps åt med lättare skötsel, t.ex. av gångstigar och områdets många fågelholkar. Fågelmatning pågår under vintermånaderna i SOKs regi.

SOK är ambassadör för SEVAB:s föreningssponsring. När en abonnent tecknar lokalproducerad Strängnäs-el hos SEVAB och väljer en förening inom Strängnäs kommun går en sponsringssumma till denna förening. Om ingen förening väljs att sponsra går sponsringsspengarna till en allmän pott som sedan alla ambassadörsföreningar får dela på. Totalt erhöll SOK 6.450 SEK i sponsorbidrag från SEVAB för 2023. SOK var även en av två nominerade föreningar till SEVAB's utmärkelse "Årets förening 2023". 1:a pris gick till IK Viljan, men en film där SOKs verksamhet presenterades spelades in vid en dagledigaktivitet vid Gorsingelunds fågelmatning och filmen visades i olika media - fin reklam för vår klubb!

Räcksta å vattenråd, bildat 2019, omfattar 36 sjöar och 19 vattendrag, det ingår numera i Mälarens vattenvårdsförbund. Kommunerna Strängnäs, Gnesta, Flen och Eskilstuna ingår, liksom markägare, näringsidkare och intresseorganisationer. Området börjar i Eskilstuna kommun vid Flättsjön, omfattar bl a. Valnaren / Rönneln liksom Marvikarna m.fl andra sjöar i Åkers bergslag, och slutar vid Gripsholmsviken i Mälaren. Med hjälp av LONA- och LOVA-bidrag har en miljökonsult anlåtats och en handlingsplan har utarbetats för åtgärder som kan förbättra den ekologiska statusen för de sjöar och vattendrag som ingår. Statusen i vattendragen har varit genomgående dålig. Arbete pågår i tre grupper: Dämmen och vandringshinder; Återvätning samt Våtmarksområden. Förslag för åtgärder har bl.a. omfattat att ett skogsområde i Söderlänna återvätas, ev kommer återmeandering av vattendraget vid Bondkroken att ske och lekomyråden för den sällsynta fisken asp nedströms Krutbruket, Åker kommer att förbättras. SOK har från senare delen av 2023 haft Leif Ekblom som representant i rådet.

Kungsörn -72: SOK har under året varit fortsatt medlem i projektet för att stödja dess verksamhet. Medlemskapet kostar 100:- per år.

Styrelsen vill tacka alla er som bidragit med värdefulla insatser och ett engagerat arbete -insatser som Strängnäs Ornitologiska Klubb inte skulle klara sig utan!

Strängnäs 2024-03-12

.....
Elisabeth Evjen

.....
Leif Ekblom

.....
Gunilla Oleniusson

.....
Lena Hellman

.....
Beje Aronsson

.....
Petter Kappel

.....
Ewa Lundgren

.....
Johannes Ström

.....
Susanne Lindqvist Larsson

Bilaga 1

Följande exkursioner, inneaktiviteter, m.m. genomfördes bl a under 2023:

Dag	Innehåll	Del- tagare	Ledare
1/1	Nyårsskådning	11	Leif
2/1	Daglediga	15	Leif
27/1	Backsvalorna Bågskyttebanan	6	Elisabeth/ Ewa
28/1	Matning Fågelsången	8	Elisabeth
28/1	Matning Strängnäs	1	Beje
29/1	Backsvalorna Gorsingelund	12	Lena/ Gunilla
4/2	Ugglesafari Kolsva	9	Maria
6/ 2	Daglediga	19	Leif
15/2	Backsvalorna Innekväll	15	Lena
18/2	Artrally	17	Styrelsen
4/3	Örnräkning		Gunilla
6/ 3	Daglediga	17	Leif
14/3	Årsmöte	42	Styrelsen
1 /4	Backsvalorna Strängnäs	9	Elisabeth
3/4	Daglediga	12	Leif
16/4	Gorsingelund	13	Gunilla
22/4	Torparudden, Aspö	11	Fredrik
23/4	Artportalen	7	Maria
27/4	Åsbyåsen, Helgarö	14	Gunilla
1/5	Daglediga	12	Leif
6/5	Fågeltornkampen	12	Leif
13/5	Gorsingelund	4	Elisabeth
18/5	Floras kulle	4	Leif
24/5	Backsvalorna Hjorthagen	10	Lena
29/5	Fältstationen Rördrommen	9	Elisabeth

5/6	Daglediga	18	Leif
10/6	Nattsångare	9	Leif
12/6	Backsvalorna s Kyrkogården	7	Lena
15- 19/6	Härjedalen	10	Leif
22/6	Nattsångare	2	Leif
3/7	Daglediga	8	Leif
26/7	Prästhällen	16	Markku
7/8	Daglediga	10	Leif
19/8	Mälardagen	22	Styrelsen
28/8	Backsvalorna	6	Elisabeth
2/9	Gorsingelund	3	Gunilla
3/9	Hjälstaviken	13	Inger
4/9	Daglediga		Leif
23/9	Backsvalorna Fågelsången	4	Ewa
24/9	Edeby våtmark	3	Beje
2/10	Daglediga	9	Leif
5-9/1 0	Halland	10	Leif
15/1	Gorsingelund	2	Gunilla
31/1 0	Bildvisning	20	Styrelse n
6/11	Daglediga	18 +3 från Sevab	Leif
23/1 1	Innekväll Böcker	18	Styrelsen
2/12	Backsvalorna Gorsingelund	INSTÄLLT	Elisabeth
4/12	Daglediga	10	Leif
Under året	Aktiviteter för Backsvalorna	6 ggr	
	Daglediga	12 ggr	